

Minyons de Terrassa, els 'altres' castellers

La seva visió innovadora del món casteller i els seus èxits han trencat els esquemes tradicionals. La camisa malva dels Minyons de Terrassa, que enguany fa 25 anys, desperta passions, però també els ha convertit en 'l'enfant terrible' de les 'altres' colles, les que tenen denominació d'origen.

Els més veterans de Minyons de Terrassa recorden que les colles amb tradició a Catalunya els veien com "una anècdota simpàtica dins del món casteller, uns *hippies* amb cabells llargs, motxillaires que es divertien imitant una tradició que a Terrassa no li pertocava". Sense el pedigrí geogràfic que imposa la tradició, fa 25 anys una cinquantena de persones vinculades al Centre Excursionista de Terrassa s'embarcaven en un viatge que ni de bon tros pensaven que arribaria tan lluny. Ningú se'ls va prendre seriosament, excepte ells, i elles. El 14 de juliol de 1979 els Minyons de Terrassa es presentaven públicament, aixecant petits castells de cinc pisos, insegurs i mancats de tècnica.

Al capdavant de la colla hi havia Josep Antoni Falcato, un jove de Sitges que ja havia experimentat amb castells i, en traslladar-se a Terrassa, va engrescar els socis del Centre Excursionista per crear una colla. La seva experiència i les ganes de tots els castellers van produir una evolució de vertigen. En poc temps, Minyons de Terrassa va revolucionar el món casteller tradicional, per tècnica i per implantació d'una cultura casteller totalment innovadora. El color de la seva camisa podia ser premonitori, el malva és llibertat, feminisme. Des de bon començament, la filosofia casteller d'un minyó ha estat marcada per alguns trets diferencials que posteriorment han estat clau en els èxits assolits.

Autosuperació i divertiment. No hi ha cap equip de futbol de gran qualitat

tècnica que renunciï a jugar en primera divisió perquè es prengui aquest esport com una diversió i prou. En el món casteller, que és clar, no mou milions d'euros, passa. Minyons de Terrassa vincula l'activitat casteller només a una activitat lúdica i festiva. No creu que fer castells sigui una competició o una demostració de força i masculinitat: "Els castells s'han de fer per divertir-se i per un sentit d'autosuperació. Ens reunim uns amics i ens marquem un repte, però mai per a concursos ni rànquings de punts", assegura Jordi Caus, cap de colla de Minyons de Terrassa. Però aquesta revolució dels terrassencs sovint ha creat malentesos en el món casteller tradicional, que veu com una colla relativament jove carrega i descarrega castells d'una complexitat extrema. Justament, Minyons atribueix part d'aquesta ràpida evolució tècnica a un altre factor *made in Terrassa*: la incorporació de la dona al món casteller. Els tècnics de la colla de seguida els buscaran ubicació en els castells, comprovaran que alleugereixen pes i que en algunes posicions són força més bones que els homes, per la seva flexibilitat i capacitat de resistència i de patiment. Tant és així que la colla està convençuda que la dona ha estat el seu pilar bàsic per assolir ràpidament grans castells en poc temps, com el 3 de 8 o el 4 de 8.

La tercera pedra filosofal de la colla és la disciplina d'assaig, que tampoc funciona gaire al món casteller tradicional. Minyons defensa que amb constància, qualsevol persona pot fer castells, perquè és més una activitat de tècnica que

ARXIU MINYONS DE TERRASSA / RAQUITA CASTRO / EL TEMPS

Algunes de les fites més importants dels Minyons de Terrassa. A dalt, presentació de la colla, l'any 1979, quan pocs apostaven per la seva continuïtat; a la dreta, 3 de 10 amb folre i manilles, aixecat el 22 de novembre del 1998. A l'altra pàgina, un castell de 5 de 9 que van aixecar l'agost de l'any passat.

no pas de força bruta i de corpulència física. Per això una camisa malva no improvisarà mai a plaça. Té tots els seus objectius reglats i els treballa a fons al seu local del carrer del Teatre, al pati d'una casa modernista comprada amb diners de tots els socis, un altre signe de constància.

A primera línia. Minyons va trencar el sostre casteller amb escriu el 1993, —carregant per primer cop en la història el 2 de 9 amb folre i manilles. El 1995 va arribar el 5 de 9 amb folre, un castell que no es veia des de feia 112 anys, considerat un dels màxims cims castellers. Però sense morir d'èxit, Minyons va continuar el seu treball assenyat, i el 1998 va tornar a demostrar a les colles del "sud", que els castells també són patrimoni de la ciutat de les xemeneies. Minyons ha estat capaç de recuperar un castell mític, el 4 de 9 net, considerat per a molts el castell tècnicament més difícil que s'ha descarregat al segle XX, o d'inventar-se estructures de castells com el 3 de 10 amb folre i manilles, un colós que fins avui no ha descarregat cap altra colla. "És la bogeria col·lectiva, ens hem cre-

Si han aconseguit trencar la barrera del desè pis i han carregat el 3 de 10, també somien amb el mític onzè pis

no comptava gens en l'àmbit folklòric i de cultura popular, ara hi compta..."

Més a prop del cel. Minyons de Terrassa ara es planteja una etapa de calma i tranquil·litat, després d'uns anys de fort creixement i èxits. Però els arquitectes de la colla, els tècnics, asseguren que el dia que Minyons torni a arrossegar 500 persones en els seus assaigs, es plantejaran construccions que encara ningú no ha aconseguit, com el 2 de 8 net per descarregar, o el 3 de 9 net, que no s'ha intentat mai. I si els terrassencs han aconseguit trencar la barrera del desè pis i han carregat i descarregat el 3 de 10, també somien amb el mític onzè pis. "Minyons tenim qualitat suficient perquè amb molt d'esforç i temps podem plantejar el 3 d'11 amb folre i manilles i ajuts o puntals. Avui això és un somni, però si alguna colla s'ho pot plantejar, estic convençut que serà Minyons de Terrassa, perquè creiem en la nostra capacitat de superació i perquè hem demostrat que amb esforç ho podem aconseguir gairebé tot".

Minyons fa bandera d'una particular i diferent manera de viure i de gaudir els castells, on l'únic compromís de qui es posa la camisa malva és l'autosuperació i la disciplina d'assaig. Tenen un tarannà diferent, especial i revolucionari, desconcertant per al món casteller més tradicional. Ser els "altres" castellers els ha dut al cim, i potser sense buscar-ho, han entrat a formar part de la llegenda casteller. Però els Minyons diuen que no creuen en mites i llegendes.

Gemma Aguilera

gut capaços de marcar-nos un límit altíssim, trencar-lo i superar-lo, i alhora encara ens permet somiar amb estructures superiors. Ho fem per tècnica, per saviesa i per qualitat, no pas per tradició, valentia i força", sentència Jordi Caus, que puntualitza que aquests èxits no els faran caure en el parany de la competència i els concursos d'intentar carregar castells que d'entrada són impossibles de descarregar. Només duen a plaça castells que pensen que es poden completar, sense posar en perill la seguretat del casteller.

El 1993, Minyons de Terrassa va rebre la Creu de Sant Jordi, atorgada per la Generalitat de Catalunya a persones o entitats que destaquen per la seva aportació a la societat catalana. Però la colla troba a faltar el reconeixement institucional i social de Terrassa: "Estem agraïts a l'Ajuntament, però després de 25 anys, a Terrassa continuem sent uns grans desconeguts per a la majoria. No demanem diners, sinó que s'hagués fet una aposta social pels Minyons, perquè la colla ha fet més per Terrassa que no la ciutat pels Minyons. Una ciutat que